

Prof. dr Zoran V. Popović

Elektrotehnički fakultet

Dr Zoran V. Popović, akademik i potpredsednik Srpske akademije nauka i umetnosti (SANU), naučni savetnik Instituta za fiziku i redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, rođen je 1952. u Aranđelovcu, gde je završio osmogodišnju školu i gimnaziju. Na ETF-u je diplomirao 1975. na odseku Tehnička fizika i smeru Fizika materijala. Magistrirao je 1977. u Centru za multidisciplinarnu studiju Univerziteta u Beogradu iz oblasti nauke o materijalima, a doktorirao 1984. iz oblasti vibracione spektroskopije na Univerzitetu u Ljubljani.

Naučna usavršavanja je imao na Univerzitetu u Notingamu (1977.) i Maks-Plank Institutu za istraživanja čvrstog stanja u Štutgartu (kao stipendista Aleksander fon Humboldt fondacije 1987.-1989. i kao stipendista Marija Kiri programa komisije za nauku Evropske zajednice, 1992.-1993.).

Zaposlen je u Institutu za fiziku od novembra 1975. gde je biran u sva naučna zvanja (istraživač-saradnik 1978, naučni saradnik 1985, viši naučni saradnik 1989. i naučni savetnik 1993.). Za vanrednog profesora iz predmeta-oblasti *Fizička elektronika* izabran je 1991. na ETF-u, a za redovnog profesora na istom fakultetu 1997. godine. Angažovan je na posle diplomskim studijama na Elektrotehničkom fakultetu i Fakultetu za fiziku Univerziteta u Beogradu. Do sada je bio mentor 10 doktorskih i 9 magistarskih teza.

Bio je gostujući profesor na Fizičkom fakultetu (Laboratorija za fiziku čvrstog stanja i magnetizam) Katoličkog univerziteta u Luvenu, Belgija (1999-2002.) i u Institutu za nauku o materijalima Univerziteta u Valensiji (2002-2003). Pored toga, kao gostujući profesor boravio je više puta i na Nacionalnom tehničkom univerzitetu u Atini i Tehničkom univerzitetu u Berlinu (u periodu između 1995. i 2005.).

Akademik Zoran V. Popović je formirao, i od 1995. god. je direktor Centra za fiziku čvrstog stanja i nove materijale Instituta za fiziku, koji je proglašen je za evropski centar izuzetnih vrednosti u oblasti primene optičke spektroskopije u fizici, nauci o materijalima i zaštiti životne sredine, i nacionalni centar izuzetnih vrednosti za oblast nanonauke i nanotehnologije. Bio je savetnik Ministra za nauku za kapitalno opremanje nauke (2006-2009), predsednik akreditacionog odbora Ministarstva nauke za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija (2007-2010.) a od 2010. god. je zamenik predsednika komisije za sticanje naučnih zvanja Ministarstva za obrazovanje, nauku i tehnološki razvoj.

Za dopisnog člana SANU izabran je 2006. god., za redovnog člana 2012. a za potpredsednika SANU za prirodne nauke 2015. godine. Predsednik je i Akademijskog odbora SANU za praćenje i implementaciju strategije nauke i naučne politike od 2010. god.

Akademik Zoran V. Popović je jedan od najistaknutijih istraživača u oblasti proučavanja svojstava savremenih materijala i nanostrukture. Preciznije rečeno radi se o oblasti optike i spektroskopije široke grupe materijala i uređaja, počev od superprovodnika, preko poluprovodnika, izolatora, do materijala sa izrazitim magnetskim svojstvima. Posebno su zapažena njegova istraživanja fononskih svojstava poluprovodnih nanostrukture (superrešetki), visokotemperaturnih superprovodnika, elektronskih sistema sa jakim korelacijama, elektronskih sistema sa spinskim uređenjem (spin – elektronika), kao i optičkih svojstava nanomaterijala i nanostrukture.

Akademik Zoran V. Popović objavio je preko 360 naučnih radova, od kojih je preko 200 u naučnim časopisima sa recenzijom. 185 članaka je objavljeno u časopisima izuzetne međunarodne reputacije (WoS baza), koji su citirani više od 2000 puta, uključujući i citate u monografijama i udžbenicima. Autor je ili koautor 5 knjiga.

U toku dosadašnjeg rada akademik Zoran V. Popović je rukovodio nizom projekata iz osnovnih i primenjenih istraživanja kao i projektima sa tehničkom realizacijom, i to: 11 međunarodnih projekata, 6 nacionalnih projekata osnovnih istraživanja, 1 strateški projekat osnovnih istraživanja, 11 projekata sa tehničkom realizacijom, 7 bilateralnih projekata sa Grčkom, Španijom, Rumunijom, Bugarskom, Nemačkom, Italijom i Kinom, i 1 projektom Horizon 2020.

Za svoje doprinose dobio je sledeće nagrade i priznanja: „Nikola Tesla“ nagradu 1989. godine za naučno ostvarenje: „Sinteza i karakterizacija visokotemperaturnih superprovodnih materijala“, nagradu Instituta za fiziku za izuzetan naučni rad u 1992.g., Veliko priznanje za naučno delo, od strane Institut za fiziku povodom 50-togodišnjice Instituta za fiziku, 2011.g, Veliko priznanje za doprinos razvoju instituta, od strane Instituta za fiziku povodom 50- togodišnjice Instituta za fiziku, 2011.g.

Recenzent je najuglednijih međunarodnih časopisa iz fizike, kao na primer: *Physical Review Letters*, *Physical Review B*, *Europhysics Letters*, *Synthetic Metals*, *Physica Status Solidi*, *Physica B*, *Infrared physics and technology*, *Electronic Letters*. Recenzent je Evropske Naučne Fondacije (ESF) – odeljenje za fizičke i inženjerske nauke. Član je redakcije naučnih časopisa *J. Res. Phys.*, *Publ. Electr. Fak.*, *Sci. of Sintering*, *Tehnika-Materijali*. Bio je organizator nekoliko naučnih skupova i konferencija u zemlji i inostranstvu iz oblasti fizike materijala.

Akademik Zoran V. Popović je član Američkog fizičkog društva, Srpskog fizičkog društva, Srpskog društva za materijale i Srpskog keramičkog društva. Bio je član Komisije za nove materijale Saveta Evrope (1991.god.) i predsednik odbora za nove materijale Ministarstva za nauku i tehnologiju Republike Srbije (do 1998. god.). Od 2009. je član programskog komiteta FP7 programa Evropske

komisije, tema 4 (Nanonauke, Nanotehnologije, Materijali i nove produkcijske tehnologije) i član tzv. High Level Group EU zemalja za nanonauke i nanotehnologije.